

ירושלים, ד' אדר תשע"ה
23 פברואר 2015

לכבוד
גב' רות ארבל, עו"ד

באמצעות דוא"ל

שלום רב,

הנדון: פעילות בתי מרקחת בחנויות שופרסל

סימוכין: מכתבכם מיום 26.11.2014 והשלמת נתונים מיום 20.1.2015

הריני מתכבד לפנות אליכם בדברים הבאים:

1. במכתבכם שבסימוכין ביקשתם לקבל חוות דעת מקדמית מאת הממונה על הגבלים עסקיים, בהתאם להוראות סעיף 13 לחוק קידום התחרות בענף המזון, התשע"ד-2014 (להלן: "**חוק המזון**") בנוגע לפעילות בתי המרקחת המופעלים על ידי שופרסל בע"מ בחלק מן החנויות (להלן בהתאמה: "**בתי מרקחת**", "**שופרסל**").¹
2. על-פי הנתען במכתבכם שבסימוכין ובמסגרת פניות נוספות בעניין בכתב ובעל פה, שופרסל מפעילה בחלק מחנויותיה בתי מרקחת. בתי המרקחת מופעלים בתוך חנויות אך ממוקמים במתחמים פנימיים נפרדים. בבתי המרקחת עובדים ייעודיים, קופה נפרדת עבור מצרכי בית המרקחת ושעות פתיחה של בתי המרקחת שונות משעות הפתיחה של החנות. בבתי המרקחת נמכרים מוצרי בית מרקחת - תרופות, ציוד רפואי, תוספי תזונה, מוצרי קוסמטיקה רפואית וכדומה (להלן: "**מוצרי בית מרקחת**"). מוצרי בית מרקחת אינם נמכרים בדרך כלל אצל קמעונאים גדולים הכפופים להוראות חוק המזון.
3. לטענת שופרסל, היא שחקן קטן בתחום בתי המרקחת ומחזיקה בנתח שוק שולי. החלה של חוק המזון על פעילות בתי המרקחת מעמידה את שופרסל בעמדה נחותה לעומת השחקנים האחרים בתחום זה ותקשה באופן ניכר על פעילותה בתחום. לשיטתה של שופרסל, יש לפרש את חוק המזון כך שלא יחול על פעילות בית המרקחת משום שבית המרקחת אינו חלק מן החנות.
4. המונח "חנות" מוגדר בסעיף 2 לחוק המזון כך:

"חנות" – מקום לממכר קמעונאי של מזון ומוצרי צריכה, לרבות חנות מקוונת, ובלבד שמתקיימים לגביו כל התנאים המפורטים להלן, ויראו לעניין זה כמה נקודות מכירה כחנות אחת אם קמעונאי אחד מחזיק בהן במתחם אחד:

(1) כל אלה נמכרים בו דרך קבע: ירקות ופירות טריים, חלב ומוצריו, ומוצרי ניקיון;

(2) יותר ממחצית ממחזור המכירות בו הוא ממכירת מזון.

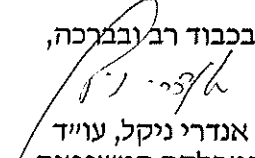
¹ הגדרת המונחים בחוות דעת זו היא בהתאם לסעיף ההגדרות בחוק המזון.

5. בהתאם להגדרה, על מנת שמקום מסוים ייחשב לחנות צריכות להתקיים לגביו שתי דרישות: (א) המקום משמש לממכר קמעונאי של מזון ומוצרי צריכה; (ב) מתקיימים לגביו שני התנאים הקבועים בסיפא להגדרה. עוד בהתאם להגדרה, על מנת לבחון אם מקום מסוים לממכר קמעונאי של מזון ומוצרי צריכה הוא חנות, יש לבחון את כל נקודות המכירה המופעלות על ידי קמעונאי אחד במתחם אחד. כך למשל, אם קמעונאי אחד מחזיק במתחם אחד בשתי נקודות מכירה, באחת נמכרים פירות וירקות בלבד ואילו שניה נמכרים מוצרי מזון שונים, חלב ומוצריו וכן מוצרי ניקיון – שתי נקודות המכירה ייחשבו יחד לחנות אחת, אשר מתקיימים לגביה התנאים שבהגדרת "חנות" בחוק המזון.
6. בהתאם למצגים שהוצגו על ידי שופרסל, בתי המרקחת ממוקמים בתוך חנויות שופרסל במתחמים נפרדים ואינם מהווים כשלעצמם מקום לממכר קמעונאי של מזון ומוצרי צריכה, אלא משמשים לצורך מכירה של מוצרי בית מרקחת בלבד.
7. הפרדה פיזית מוחלטת של בית המרקחת אף מחויבת על פי דין. בהתאם להוראות תקנה 2א לתקנות הרוקחים (תנאי פתיחה וניהול של בתי מרקחת וחדרי תרופות), תשמ"ב-1982 לבית מרקחת המצוי בתוך כותלי בית עסק אחר "תהיה כניסה נפרדת ומוארת בנוסף לכניסה לבית העסק האחר ומתוכו, שאינה דרך מחסנים, מעבדות וכיוצא באלה, והוא יהיה מופרד הפרדה מוחלטת מבית העסק האחר באמצעות קיר או מחיצה שקופה משורינת, בגובה 2.40 מטרים לפחות."
8. בנסיבות העניין, בהתחשב במצגים שהוצגו ובכך שתכלית חוק המזון היא הסדרה של ענף המזון ומוצרי הצריכה, מקובלת עלינו המסקנה כי אין לראות בבתי המרקחת חלק מחנות שופרסל, ובלבד שיתקיימו בהם כל התנאים המצטברים המפורטים להלן:
- 8.1. בתי המרקחת ממוקמים במתחמים המובחנים באופן ברור מן החנות ובעלי כניסה נפרדת.
- 8.2. בבית המרקחת קופה נפרדת המשמשת למכירת מוצרי בית מרקחת בלבד. מוצרים הנמכרים בבית המרקחת לא נמכרים באמצעות קופות המשמשות נקודות מכירה אחרות המוחזקות על ידי שופרסל באותו מתחם.
- 8.3. בבתי המרקחת לא נמכרים כלל מזון, פירות וירקות, חלב ומוצריו או מוצרי ניקיון.
9. למען הסר ספק נבהיר כי איסורים הקבועים בחוק המזון אשר נוגעים לפעילות של ספקים מול קמעונאים, חלים על ספקים או ספקים גדולים המספקים מצרכים בחנויות שופרסל, גם בנוגע לפעילות של אותם הספקים במסגרת בתי המרקחת.²
10. מכתבנו זה מהווה חוות דעת מקדמית, בהתאם להוראות סעיף 13 לחוק המזון.

² איסורים אשר נוגעים באופן מפורש לפעילות של ספק גדול בחנות של קמעונאי גדול (איסורים הקבועים בסעיף 7(א)(1) ו- (2) לחוק המזון או איסור הקבוע בסעיף 10 לחוק המזון החל רק ביחס למצרכים של ספק גדול מאד בחנות גדולה של קמעונאי גדול) חלים רק בנקודות מכירה שהינה חנות, כמשמעו בחוק המזון, ומשכך לא יכולו על פעילות אותם הספקים בבתי המרקחת.

11. מובהר בזאת למען הסר ספק כי הממונה עשוי בכל עת לשקול מחדש את חוות הדעת, לשנותה או לבטלה.

אני עומד לרשותכם בכל שאלה או הבהרה, ככל שאלה תידרשנה.

בכבוד רב ובברכה,

 אנדרי ניקל, עו"ד
 המחלקה המשפטית
 רשות ההגבלים העסקיים